

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 20 april 2023 met kenmerk ACM/UIT/594641 tot wijziging van de voorwaarden als bedoeld in artikel 12b van de Gaswet betreffende de wijziging van de korting voor afschakelbare capaciteit

Zaaknummer: ACM/22/180141

De Autoriteit Consument en Markt,

Gelet op artikel 12f, eerste lid van de Gaswet;

Besluit:

ARTIKEL I

De Tarieencode Gas wordt gewijzigd als volgt:

A

In artikel 3.9, eerste lid, onderdeel b, wordt '0,43%' vervangen door '95,41%'.

ARTIKEL II

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst.

's-Gravenhage, 20 april 2023

Autoriteit Consument en Markt,

namens deze:

M.R. Leijten

bestuurslid

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u tegen dit besluit beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven. Het postadres is: College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA Den Haag. Het beroepschrift moet binnen zes weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt zijn ontvangen. Het beroepschrift moet zijn ondertekend en moet ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening en een omschrijving van het besluit waartegen het beroep is gericht bevatten. Voorts moet het beroepschrift de gronden van het beroep bevatten en dient een afschrift van het bestreden besluit te worden meegezonden.

TOELICHTING

1. Samenvatting

1. Met dit besluit wijzigt de Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) de hoogte van de korting voor afschakelbare capaciteit in de Tarievecode gas. Deze wijziging volgt uit het feit dat de ACM in de berekening van dit kortingspercentage rekening houdt met recente afschakelingen.

2. Aanleiding en gevolgde procedure

2. De ACM stelt op grond van artikel 12f van de Gaswet regelgeving vast voor de energiemarkt. Op basis van deze bevoegdheid geeft de ACM uitvoering aan de Verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas (hierna: NC-TAR). Zo heeft ze onder andere de Tarievecode gas gewijzigd met het NC-TAR besluit van 10 december 2018 (hierna: het NC-TAR besluit).¹
3. In het NC-TAR besluit heeft de ACM onder andere het niveau van de multiplicatoren, het niveau van de seizoensfactoren, de hoogte van de korting voor entrypuncten van LNG-faciliteiten en de hoogte van de afschakelbare korting vastgesteld. Op basis van artikel 28, tweede lid, van NC-TAR heeft de ACM de verplichting om jaarlijks deze onderdelen te consulteren en hierover een met redenen omkleed besluit te nemen.
4. Met dit besluit wijzigt de ACM de hoogte van de korting voor afschakelbare capaciteit. Het niveau van de multiplicatoren, het niveau van de seizoensfactoren en de hoogte van de korting voor entrypuncten van LNG-faciliteiten wijzigt de ACM niet. Ten tijde van het nemen van het NC-TAR besluit hadden er geen afschakelingen plaatsgevonden en heeft de ACM de korting vastgesteld op basis van aannames.² Voorafgaand aan het tariefjaar 2021 zijn er voor het eerst afschakelingen geconstateerd. De ACM heeft daarom de korting voor de afschakelbare capaciteit voor het tariefjaar 2021 voor het eerst gewijzigd ten opzichte van de korting zoals vastgesteld in het NC-TAR besluit.³ Ten behoeve van het tariefjaar 2024 heeft de ACM dezelfde, hierna beschreven berekening gemaakt als voor de tariefjaren 2021, 2022 en 2023. Deze leidt tot een andere uitkomst dan voor het tariefjaar 2023.
5. De ACM geeft invulling aan haar consultatieplicht met de codewijzigingsprocedure, waarbij ze belanghebbenden en de representatieve organisaties van netgebruikers op de gasmarkt ingevolge artikel 12c, tweede lid juncto artikel 12e, derde lid, van de Gaswet in staat stelt binnen twaalf weken hun zienswijzen op het ontwerpbesluit kenbaar te maken. Daarnaast zendt de ACM het ontwerpbesluit toe aan de Duitse toezichthouder (BNetzA) en de Belgische toezichthouder (CREG).
6. De ACM is van mening dat het besluit geen technische voorschriften bevat zoals bedoeld in de Notificatierichtlijn. Om die reden zijn de voorwaarden in dit besluit niet in ontwerp ter notificatie aangeboden.

3. Besluit

7. In het NC-TAR besluit heeft de ACM de multiplicatoren, seizoensfactoren, de hoogte van de korting voor LNG-faciliteiten en de hoogte van de korting voor afschakelbare capaciteit voor het eerst vastgesteld conform de regels van NC-TAR. De ACM is mede tot dit besluit gekomen door op 10 december 2018 de overeenkomst NC-TAR besluit (hierna: de overeenkomst) te sluiten met een groot aantal marktpartijen, waaronder representatieve organisaties.⁴ Onderdeel van deze overeenkomst is dat de ACM zich inspanst om de hoogte van de hierboven genoemde parameters niet te wijzigen, met uitzondering van de korting voor afschakelbare capaciteit.⁵ De ACM ziet op dit moment geen aanleiding om de multiplicatoren, seizoensfactoren en de hoogte van de korting voor entrypuncten naar LNG-faciliteiten te wijzigen. De ACM ziet wel aanleiding om de korting voor afschakelbare capaciteit te wijzigen.
8. De korting voor de afschakelbare capaciteit wordt berekend op basis van de formule uit artikel 16, tweede lid, van NC-TAR. De korting wordt gebaseerd op de kans op afschakeling (Pro) en de aanpassingsfactor (A), die de economische waarde van het afschakelbare product weerspiegelt.

¹ Besluit van de Autoriteit Consument en Markt van 10 december 2018, kenmerk ACM/UIT/503577 tot wijziging van de tariefstructuren en voorwaarden als bedoeld in artikelen 12a en 12b van de Gaswet betreffende de uitvoering van de Verordening (EU) 2017/460 van de Commissie van 16 maart 2017 tot vaststelling van een netcode betreffende geharmoniseerde transmissietariefstructuren voor gas.

² Zie randnummer 11 van dit besluit voor een nadere toelichting.

³ Zie codewijzigingsbesluit van 27 februari 2020, met kenmerk ACM/UIT/527373.

⁴ Zie Overeenkomst NC-TAR, d.d. 10 december 2018, gepubliceerd op www.acm.nl.

⁵ Zie artikel 3, tweede lid van de overeenkomst.

9. In artikel 16, derde lid, van NC-TAR is een formule weergegeven waarmee de afschakelkans (Pro) wordt berekend. Deze formule luidt:

$$PRO = \frac{N \times D_{int}}{D} \times \frac{CAP_{av,int}}{CAP}$$

Waarbij:

<i>N</i>	het verwachte aantal afschakelingen gedurende <i>D</i> is;
<i>D_{int}</i>	de gemiddelde duur van de verwachte afschakelingen uitgedrukt in uren is;
<i>D</i>	de totale duur van het respectieve soort standaard capaciteitsproduct voor afschakelbare capaciteit uitgedrukt in uren is;
<i>CAP_{av,int}</i>	de verwachte gemiddelde hoeveelheid afgeschakelde capaciteit voor elke afschakeling is wanneer een dergelijke hoeveelheid verband houdt met het respectieve soort standaard capaciteitsproduct voor afschakelbare capaciteit; en
<i>CAP</i>	de verwachte totale hoeveelheid afgeschakelde capaciteit voor het respectieve soort standaard capaciteitsproduct voor afschakelbare capaciteit is.

10. De kans op afschakeling (Pro) wordt berekend op basis van afschakelingen in de afgelopen drie gasjaren (1 oktober 2019 t/m 30 september 2022). Volgens de ACM is een peilperiode van drie jaar representatief en voldoende robuust. Een afschakeling in een bepaald jaar kan een uitzondering zijn en daarom is de ACM van mening dat een peilperiode van meerdere jaren passend is.⁶ De gegevens van de voorgaande drie jaar acht de ACM representatief. Hierbij gaat de ACM uit van gasjaren, om zo de meest recente gegevens te kunnen gebruiken. De ACM is voornemens om de consultatie op basis van artikel 28 van NC-TAR jaarlijks in oktober te starten. Op 1 oktober start een nieuw gasjaar en kan de ACM de gegevens van het voorgaande gasjaar, als een van de drie gasjaren meenemen in haar consultatie. De ACM wijzigt de aanpassingsfactor (A) niet en stelt deze gelijk aan 1.
11. Op het moment van vaststelling van het NC-TAR besluit d.d. 10 december 2018 waren er bij de ACM geen afschakelingen bekend. Als er geen afschakelingen bekend zijn, leidt de hiervoor beschreven berekening niet tot een uitkomst. De ACM maakt in dat geval gebruik van een aanname om de afschakelkans te berekenen. Deze aanname was dat er één afschakeling per jaar voor de maximale duur van 1 uur plaatsvindt.
12. In de peilperiode van 1 oktober 2019 t/m 30 september 2022 hebben er afschakelingen plaatsgevonden en leidt de berekening tot een kortingspercentage. In de zomer van 2022 is er door het grotendeels wegvallen van de gasstromen uit Rusland een grote behoefte aan gastransport van west naar oost ontstaan. Hierdoor is er een grote *spread* ontstaan tussen de handelsplatformen in België en het Verenigd Koninkrijk aan de ene kant en de handelsplatformen in Nederland (TTF) en Duitsland aan de andere kant. Hierdoor werd het in de zomer van 2022 voor gashandelaars aantrekkelijk om veel afschakelbare entry capaciteit op het virtuele interconnectiepunt BENE te boeken. Als gevolg hiervan is zowel de geboekte afschakelbare capaciteit als het aantal afschakelingen in het gasjaar 2022 sterk toegenomen. Toepassing van de formule uit artikel 16, tweede lid, van NC-TAR leidt daarom tot een forse stijging van het kortingspercentage voor afschakelbare capaciteit.
13. Op basis van het bovenstaande komt de korting voor de afschakelbare capaciteit uit op 95,41%.

4. Reactie op ontvangen zienswijzen

14. De ACM heeft een zienswijze van de Belgische toezichthouder (CREG) ontvangen. De CREG geeft in haar zienswijze aan dat Gasunie Transport Services B.V. (GTS) onbeperkte afschakelbare entrycapaciteit op het virtuele interconnectiepunt BENE beschikbaar stelt en dat deze capaciteit niet gebundeld is met de afschakelbare exitcapaciteit van de aangrenzende netbeheerder Fluxys Belgium. Dit zou de grensoverschrijdende handel tussen België en Nederland kunnen verstoren.
15. De ACM is hierover met GTS in gesprek getreden. GTS zal per 1 april 2023 het aanbod van de afschakelbare capaciteit beperken tot 20% van de technische capaciteit. Indien er meer vraag dan aanbod is, wil GTS deze capaciteit door middel van veilingpremies verdelen. De ACM is verder nog in gesprek met GTS over het aanbieden van gebundelde afschakelbare capaciteit op het virtuele interconnectiepunt BENE.
16. Het bovenstaande doet overigens niet af aan het feit dat de korting van de afschakelbare capaciteit in dit besluit op de juiste wijze is vastgesteld.

⁶ Zie codewijzigingsbesluit van 27 februari 2020, met kenmerk ACM/UIT/527373.

's-Gravenhage, 20 april 2023

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze:
M.R. Leijten
bestuurslid